

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 วิธี ดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร (Documentary Study) โดยรวบรวมข้อมูลจากตำรา เอกสาร ต่าง ๆ สิ่งพิมพ์ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนในเรื่อง การศึกษา

2. ศึกษาภาคสนาม (Field Study) เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์อิสระโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นเองเป็นเครื่องมือในการศึกษาและแบบ สัมภาษณ์

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ที่มีใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพที่ขึ้นทะเบียน ที่อยู่ในกรุงเทพฯ จำนวนทั้งสิ้น 9,427 คน ได้แก่ มัคคุเทศก์อิสระ บัตรbronzeเงิน และมัคคุเทศก์อิสระบัตรbronzeทอง ผู้ศึกษาใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างเป็นแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการที่จะศึกษา จำนวน 150 คน และการสัมภาษณ์มัคคุเทศก์อิสระ 2 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูล ซึ่งได้จากการศึกษาแนวคิด เอกสารข้อมูล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นกรอบแนวคิด ในการศึกษาซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถามทั้งคำถามปลายปิด (Closed Ended) และ คำถามปลายเปิด (Open Ended) แบ่งออกเป็น 5 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุงาน ประเภทของบัณฑิตยุคเทคโนโลยี ความรู้ความสามารถทางภาษา วิธีการทำงาน และการมีอาชีพเสริม เป็นลักษณะข้อคำถามเป็นคำถามปลายปิด

ส่วนที่ 2 สภาพการจ้างงาน ได้แก่ ชั่วโมงการทำงาน วันในการทำงาน ค่าจ้าง ค่าตอบแทนอื่น ๆ เป็นลักษณะข้อคำถามเป็นคำถามปลายปิด

ส่วนที่ 3 สภาพแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่ เส้นทางเดินทาง สภาพอากาศ ยานพาหนะ เพื่อนร่วมงาน และนักท่องเที่ยว เป็นลักษณะข้อคำถามเป็นคำถามปลายปิด

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นต่อความมั่นคงทางอาชีพของมัคคุเทศก์อิสระ ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ การออม และด้านสังคม ได้แก่ การยอมรับ ความก้าวหน้า เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด

สำหรับการให้คะแนนในข้อคำถามในส่วนที่ 4 นี้ ซึ่งเป็นคำถามในลักษณะที่เป็นมาตราส่วน ใช้มาตรฐานวัดแบบ Rating Scale โดยมีการวัด 5 ระดับ คือ

เห็นด้วยมากที่สุด มีระดับคะแนน 5 คะแนน

เห็นด้วยมาก มีระดับคะแนน 4 คะแนน

เห็นด้วยปานกลาง มีระดับคะแนน 3 คะแนน

เห็นด้วยน้อย มีระดับคะแนน 2 คะแนน

เห็นด้วยน้อยที่สุด มีระดับคะแนน 1 คะแนน

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีผลต่อความมั่นคงทางอาชีพของมัคคุเทศก์อิสระ ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิดที่เปิดโอกาสให้ตอบได้อย่างอิสระ

ส่วนที่ 6 แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยข้อคำถาม แบ่งออกเป็น 5 ส่วนดังนี้

6.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุงาน ประเภทของบัณฑิตยุคเทคโนโลยี ความรู้ความสามารถทางภาษา วิธีการทำงาน และการมีอาชีพเสริม

6.2 สภาพการจ้างงาน ได้แก่ ชั่วโมงการทำงาน วันในการทำงาน ค่าจ้างค่าตอบแทนอื่น ๆ

6.3 สภาพแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่ เส้นทางเดินทาง สภาพอากาศ ยานพาหนะ เพื่อนร่วมงาน และนักท่องเที่ยว

6.4 ความคิดเห็นต่อความมั่นคงทางอาชีพของมัคคุเทศก์อิสระ ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ การออม และด้านสังคม ได้แก่ การยอมรับ ความก้าวหน้า

6.5 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีผลต่อความมั่นคงทางอาชีพของมัคคุเทศก์อิสระ ซึ่งเป็นคำถามที่เปิดโอกาสให้ตอบได้อย่างอิสระ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาข้อมูล เอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถาม ให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา และความครอบคลุมกลุ่มประเด็นที่ศึกษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ Pre-test กับกลุ่มประชากรตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด ได้ค่า ได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์อิสระ และนำข้อมูลที่ได้มาทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha)
4. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขและนำไปใช้กับกลุ่มประชากรที่จะศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ การทดสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำไปหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการสภานิสิต ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะให้เหมาะสมแล้วนำไปทดสอบไป (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้จากการศึกษามาคำนวณหาความเชื่อมั่นทางสถิติ (Value reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์ของครอนบาช (Alpha-Coefficient) เพื่อดูความสอดคล้องของคำถามต่าง ๆ ได้ค่า Alpha เท่ากับ 0.764

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โปรแกรมเพื่อการวิจัยทางสังคม SPSS (Statistical Package to the social Sciences) และใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและข้อมูลลักษณะการติดต่อขอรับบริการด้านคำปรึกษา
2. การหาค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) หรือค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อหาความเป็นกลางของระดับปัญหาอุปสรรคและระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อในคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
3. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) เพื่อวัดการกระจายของคะแนน
4. การทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ t-test และ F-test โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
5. การแสดงระดับของคะแนนเฉลี่ย โดยพิจารณาจากคะแนนของคำตอบได้กำหนดเกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ย โดยคำนวณจากมาตรวัดประมาณค่ามีคะแนนอันตรภาคชั้น (Class Interval) ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ค่าพิสัย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5-1}{5} \\
 &= 0.80
 \end{aligned}$$

ระดับคะแนนเฉลี่ยของคำถามจะมีชั้นของคะแนนคือ

4.21-5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
3.41-4.20	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
2.61-3.40	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
1.81-2.60	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1.00-1.80	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

การนำเสนอข้อมูล

ผู้ศึกษาจะนำเสนอผลการศึกษาในลักษณะการพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยเป็นการนำเสนอข้อเท็จจริงที่ได้จากการศึกษาวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติจากแบบสอบถามแจกแจงในลักษณะตารางประกอบการบรรยาย

ข้อจำกัดในการศึกษา

ในการเก็บข้อมูลผู้ศึกษาต้องฝากแบบสอบถามให้กับตัวแทนกลุ่มตัวอย่างไว้ให้กรอก เนื่องจากเป็นช่วงของฤดูการท่องเที่ยวเวลาการทำงานจึงไม่แน่นอน และผู้ศึกษาสังเกตจากข้อมูลบางอย่างของกลุ่มตัวอย่างไม่สามารถตอบตามจริง เนื่องจากกลัวผลกระทบต่อการประกอบอาชีพ